

Oponentský posudek

na bakalářskou práci Denisy Bohoňkové: „*Pohřební rituály – základní struktura a kulturní proměny*“, Teologická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2008.

V bakalářské práci studentka prokázala schopnost samostatně pod metodickým vedením vedoucího práce PhDr. Víta Erbana zpracovat zvolené téma. Již při prvním pohledu na seznam literatury lze poznat, že bakalářská práce byla napsána s využitím dostatečného množství informačních zdrojů. Jako u každé práce i zde můžeme doporučit ještě další literaturu: ať jsou to publikace prof. Vladimíra Podborského (třetí kapitola) nebo odborné práce historiků věnující se morovým epidemiím (podkapitola 5.3).

Z hlediska formální úrovně práce lze říci, že grafická úroveň textu byla autorkou zvládnuta bez problémů. S ohledem na povolené rozmezí rozsah bakalářské práce naplňuje předepsané požadavky. Členění práce na jednotlivé kapitoly je v zásadě vhodné. Na druhou stranu ale čtenáři nevyhovuje jejich kombinace v textu. Zajímá mne, proč ve druhé kapitole *Pohřební rituály křesťanské kultury* nejprve autorka popisuje pohřbívání v současnosti a až poté v minulosti? Budu o tom mluvit i v závěru posudku. Druhá otázka se týká páté kapitoly *Zvláštní způsoby zacházení s mrtvými těly*. Zajímá mne důvod, proč byla do práce zařazena a proč na toto místo v textu? Nemíjí být vhodnější tuto kapitolu předsunout před třetí kapitolu o *Pohřebních rituálech předkřesťanských kultur v Evropě*, protože pátá kapitola obsahuje informace pouze z evropského prostředí?

Co se týče provedení citací v textu a jejich souladu s ČSN, autorka se seznámila s „*Metodickou pomůckou k bibliografickým citacím a odkazům v textu*“ na internetových stránkách TF JU a dodržela předepsané formy v celém textu. Poznámkový aparát byl volen smysluplně s ohledem na citovanou odbornou literaturu.

Pokud se zaměříme na hodnocení jazykové stránky práce, stylistická vyspělost písemného projevu i gramatická úroveň napomáhá čtenáři k plynulému sledování argumentace a celkové orientaci v textu.

V závěru se chci věnovat obsahové stránce práce:

- V posledním odstavci podkapitoly 1.1. *Definice pojmu rituál a pohřební rituál* na s. 10 autorka popisuje dvojitost židovských pohřbů ještě v Ježíšově době (tělo se nechá zetlít a kosti jsou posléze translokovány a umístěny do nádob). Zajímá mne zde zdroj, ze kterého čerpala s ohledem na obecné židovské předpisy o nedotknutelnosti hřbitovů i jednotlivých hrobů.
- V podkapitole 1.2. *Pohled na pojem smutku a zármutku* na s. 11 přechází po poznámce pod čarou č. 20 od pojmu smutku k otázkám náboženství jako nejvýznamnějšího prostředku pro vysvětlení smrti. Tento předěl působí neorganicky. Jsou tedy náboženské rituály v tomto případě řešením pocitu smutku?
- Jak jsem zmínil již výše, ve druhé kapitole *Pohřební rituály křesťanské kultury* nejprve autorka popisuje pohřbívání v současnosti a až poté v minulosti. Tento problém se projevuje právě v otázkách přechodu od pohřbu do země ke kremaci. Pohled české společnosti na tuto otázku byl komplikovaný. Ve druhé polovině 19. století a v první polovině 20. století byl *občanský pohřeb* (a k tomu kremace) spojován s měšťanskými kruhy, které se z mnoha důvodů snažily oddělit od církevního života. Až posléze

k tomuto přistupuje pozitivní náhled na kremaci v řadách Církve československé a názor Druhého vatikánského koncilu římsko-katolické církve, který autorka zmiňuje na s. 13.

Bakalářskou práci Denisy Bohoňkové: „*Pohřební rituály – základní struktura a kulturní proměny*“ **doporučuji** k obhajobě. Navrhuji hodnocení známkou **výborně**.

Vypracoval: Mgr. Martin Klapetek, KfI TF JU

V Českých Budějovicích 20. 8. 2008

